

Številka: 0040-1/2025-1630-9

Ljubljana, 14.02.2025

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2025 – 2028 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi četrtega odstavka 14. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12, 46/16 in 18/23 – ZDU-10) je Vlada Republike Slovenije na _____ seji dne _____ sprejela naslednji

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je sprejela Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2025–2028.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2025–2028.

Sklep prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti,
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje,
- Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti / Comunità autogestita costiera della nazionalità italiana, Župančičeva ulica 18, 6000 Koper - Capodistria.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<ul style="list-style-type: none"> - Srečko Đurov, državni sekretar, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, - Dr. Robert Drobnič, v. d. generalnega direktorija Direktorata za regionalni razvoj, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, - Metka Šošterič, vodja Sektorja za načrtovanje regionalnega razvoja, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj. 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>V skladu s 14. členom Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja se finančne spodbude za ustvarjanje gospodarske osnove italijanske avtohtone narodne skupnosti (ANS) iz državnega proračuna dodelijo na podlagi programa spodbujanja gospodarske osnove ANS, ki ga za novo štiri letno programsko obdobje pripravi Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti (OSSIN) v sodelovanju z regionalno razvojno agencijo, Uradom Vlade Republike Slovenije za narodnosti in ministrstvom, pristojnim za regionalni razvoj. Program spodbujanja gospodarske osnove ANS sprejme Vlada Republike Slovenije.</p> <p>Nadaljnja zakonska podlaga za pripravo programa je Uredba o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje (Uradni list RS, št. 93/14, 77/16, 14/18, 168/20, 121/21, 27/22, 47/22 in 63/24).</p> <p>Prvi program spodbujanja gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti je bil pripravljen in izveden za obdobje 2018–2020. Z letošnjim letom se uspešno izteka izvajanje drugega programa, to je za obdobje 2021–2024. V skladu s 14. členom Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja se pripravi nov program za obdobje 2025–2028.</p> <p>Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti za obdobje 2025-2028 je namenjen razvoju gospodarske osnove za območja, kjer živijo pripadniki italijanske avtohtone narodne skupnosti, kar podrobneje pomeni ustvarjanje novih delovnih mest in ohranjanje že obstoječih, vzpostavljanje nove in posodobitev že obstoječe infrastrukture ter povečanje privlačnosti območja.</p> <p>Namenjen je vsem upravičencem, ki svojo dejavnost opravljajo na območju, kjer živijo pripadniki italijanske avtohtone narodne skupnosti, in ki bodo z izvedbo svojih projektov pripomogli k uresničitvi njegovih ciljev.</p>		
UKREPI PROGRAMA:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Spodbujanje novih gospodarskih projektov na območju, kjer živijo pripadniki avtohtone italijanske narodne skupnosti, 2. Spodbujanje turističnih in kulturnih dejavnosti ter produktov italijanske narodne skupnosti, 3. Delna prenova palače Tarsia z namenom ohranjanja kulturne dediščine in zagotovitve novih delovnih prostorov, 4. Promocija regije in podpora pri izvajanju programa in projektov. 		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom	NE

	Evropske unije	
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij Program bo pozitivno vplival na konkurenčnost podjetij na območjih madžarske samoupravne narodne skupnosti.	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj	EP 1630-24-0009 – Razvoj območij narodnih skupnosti	PP 231412 – Razvoj območij narodnih skupnosti.	500.000,00	600.000,00

SKUPAJ:				1.100.000,00
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

- II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:
- II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:
- II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Ni finančnih posledic

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Skladno s sedmim odstavkom 9. člena Poslovnika Vlade RS se javnosti ne povabi k sodelovanju

pri pripravi predloga dokumentov razvojnega načrtovanja in izvajanja razvojnih politik.

V pripravo programa je vključena strokovna javnost. Program pripravi Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti (OSSIN) v sodelovanju z regionalno razvojno agencijo, Uradom Vlade Republike Slovenije za narodnosti in ministrstvom, pristojnim za regionalni razvoj.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

dr. Aleksander Jevšek
minister

Priloga:

- Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2025–2028

PREDLOG SKLEPA:

Na podlagi četrtega odstavka 14. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12, 46/16 in 18/23 – ZDU-10) je Vlada Republike Slovenije na _____ seji dne _____ sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2025–2028.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2025–2028.

Prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti,
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje,
- Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti / Comunità autogestita costiera della nazionalità italiana, Župančičeva ulica 18, 6000 Koper - Capodistria

PRILOGA

**PROGRAM SPODBUJANJA GOSPODARSKE OSNOVE ITALIJANSKE
NARODNE SKUPNOSTI ZA OBDOBJE
2025–2028**

DECEMBER 2024

Publikacija: Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2025–2028

Izdovalec: Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti / Comunità autogestita costiera della nazionalità italiana, Župančičeva ulica 18, 6000 Koper - Capodistria

V sodelovanju z: Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj

Odgovorna oseba: Alberto Scheriani, predsednik Sveta OSSIN

Datum: december 2024

Kazalo

1. Zakonska podlaga.....	5
2. Prikaz stanja in analiza območja.....	5
2.1. Uvod.....	5
2.2. Predstavitev programskega območja.....	6
2.2.1. Prisotnost italijanske narodne skupnosti.....	7
2.3. Značilnosti programskega območja.....	7
2.4. Socio-gospodarska analiza.....	7
2.4.1. Demografski podatki znotraj Programskega območja.....	7
2.4.2. Gospodarska struktura in gospodarska moč regije.....	10
3. Skladnost z RRP in drugimi programi.....	15
4. Cilji, kazalniki in načela izvajanja programa.....	17
4.1. Merljivi kazalniki in učinki programa.....	17
4.1.1 Ukrep 1 - Spodbujanje novih gospodarskih projektov na območju, kjer živijo pripadniki avtohtone italijanske narodne skupnosti za obdobje 2025 – 2028.....	17
4.1.2 Ukrep 2 - Spodbujanje turističnih in kulturnih dejavnosti ter produktov italijanske narodne skupnosti.....	18
4.1.3 Ukrep 3 – Delna prenova palače Tarsia z namenom ohranjanja kulturne dediščine in zagotovitve novih delovnih prostorov.....	18
4.1.4 Ukrep 4 - Promocija regije in podpora pri izvajanju programa in projektov.....	19
4.2. Načela izvajanja programa.....	19
5. Ukrepi programa.....	20
5.1. Ukrep 1: Spodbujanje novih gospodarskih projektov.....	20
5.1.1. Namen in cilji.....	20
5.1.2. Način izvajanja.....	20
5.1.3. Shema državne pomoči.....	20
5.1.4. Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov.....	21
5.2. Ukrep 2: Spodbujanje turističnih in kulturnih dejavnosti ter produktov INS.....	21
5.2.1. Namen in cilji.....	21
5.2.2. Način izvajanja.....	22
5.2.3. Shema državne pomoči.....	22
5.2.4. Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov.....	22
5.3. Ukrep 3: Delna prenova palače Tarsia z namenom ohranjanja kulturne dediščine in zagotovitve novih delovnih prostorov.....	23
5.3.1. Namen in cilji.....	23
5.3.2. Način izvajanja.....	23
5.3.3. Shema državne pomoči.....	23
5.3.4. Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov.....	23

<u>5.4.</u>	<u>Ukrep 4: Promocija regije in podpora pri izvajanju programa in projektov</u>	23
5.4.1.	<u>Namen in cilji</u>	23
5.4.2.	<u>Specifični cilji</u>	24
5.4.3.	<u>Način izvajanja</u>	24
5.4.4	<u>Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov</u>	25
<u>6.</u>	<u>Finančni okvir</u>	25
<u>7.</u>	<u>Priprava, izvajanje, spremljanje in vrednotenje programa</u>	25

1. Zakonska podlaga

Zakonska podlaga za pripravo Programa spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2025-2028 sta 14. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12, 46/16 in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZSRR-2) in Uredba o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje (Uradni list RS, št. 93/14, 77/16, 14/18, 168/20, 121/21, 27/22, 47/22 in 63/24).

Finančne spodbude v državnem proračunu se dodelijo na podlagi programa spodbujanja gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti, ki ga za programsko obdobje pripravi narodna skupnost v sodelovanju z regionalno razvojno agencijo, Uradom Vlade Republike Slovenije za narodnosti in ministrstvom, pristojnim za regionalni razvoj. Program spodbujanja gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti sprejme Vlada Republike Slovenije.

Za projekte, iz katerih je razvidno, da so sredstva namenjena tržni dejavnosti, bodo sredstva dodeljena v skladu s priglašeno shemo de minimis pomoči Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj «št. sheme: M001-2632551-2024» združljiva z Uredbo Komisije EU 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 (UL št. 2023/2831) o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis.

Projekti iz katerih bo razvidno, da dodeljena sredstva niso namenjena ustvarjanju konkurence na trgu blaga in storitev ne bodo pomenila državne pomoči v smislu Zakona o nadzoru državnih pomoči.

2. Prikaz stanja in analiza območja

2.1. Uvod

Vloga Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti temelji na 64. členu Ustave Republike Slovenije, v katerem so posebej opredeljene pravice avtohtone italijanske skupnosti, kar predvideva tudi Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih, ki ga je Državni zbor sprejel oktobra 1994.

Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti (Comunità Autogestita Costiera della Nazionalità Italiana, v nadaljevanju: OSSIN) je krovna organizacija italijanske narodne skupnosti v Sloveniji. Njene osrednje naloge vključujejo ohranjanje italijanske narodne skupnosti na območju, promocijo maternega jezika, krepitev narodne zavesti, uresničevanje posebnih ustavnih pravic ter drugih zakonskih določil ter tudi zastopanje potreb in interesov italijanske narodne skupnosti. Vloga sogovornice narodne skupnosti izhaja iz Zakona o samoupravnih narodnih skupnosti (UL RS, št. 65/94, 9. člen). Najvišji organ OSSIN je Svet, ki ga sestavljajo predstavniki Samoupravnih skupnosti Ankaran, Koper, Izola in Piran. Volitve v svete občinskih Samoupravnih skupnosti potekajo sočasno z lokalnimi volitvami, člane izvolijo sveti občinskih Samoupravnih skupnosti, skupno jih je 11. Sveti dvojezičnih občin (Koper, Izola in Piran) izvolijo po tri člane, medtem ko sta v občini Ankaran izvoljena dva člana. Volitve potekajo v skladu z zakonodajo, ki ureja lokalne volitve v Sloveniji. Tako aktivna kot pasivna volilna pravica pripada izključno pripadnikom italijanske narodnosti, na temelju posebnih volilnih imenikov, ki jih vodijo same skupnosti, preverjajo pa jih pristojni organi posameznih upravnih enot pod okriljem ministrstva za notranje zadeve.

Pristojnosti OSSIN se nanašajo predvsem na univerzalne naloge italijanske narodnosti regionalne in državne narave, ki so nad ravni občinskih italijanskih samoupravnih narodnih

skupnosti. OSSIN spremlja pravilno in dosledno izvajanje tistih zakonskih predpisov, ki se dotičejo razvoja in ohranjanja italijanske narodne skupnosti, hkrati je njena naloga tudi sodelovanje na evropskih projektih in spremljanje Programa razvoja gospodarske osnove italijanske narodnosti.

Pri izvajanju sistemskih ukrepov za zagotavljanje gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti se na dvojezičnih območjih izvajajo različni ukrepi za boljši gospodarski razvoj območja. Pri tem so subjekti, ki so upravičeni do konkretnih pomoči, vsi gospodarski subjekti na programskem območju, zlasti društva, organizacije in ustanove italijanske narodne skupnosti. Z ukrepi programa bo možno doseči gospodarski razvoj območja, kjer živi italijanska narodna skupnost, in celotne gospodarske mreže italijanske narodne skupnosti.

V skladu s 14. členom ZSRR-2 država in občine pri pripravi in izvajanju regionalnih razvojnih programov, dogovorov za razvoj regij in ukrepov regionalne politike upoštevajo specifične potrebe za razvoj območij, kjer živijo pripadniki italijanske narodne skupnosti.

2. 2. Predstavitev programskega območja

Na ravni NUTS-2 regija sodi v kohezijsko regijo Zahodna Slovenija, skupaj z Osrednjeslovensko, Gorenjsko in Goriško statistično regijo.

Obalno-kraška razvojna regija obsega enako območje kot Obalno-kraška statistična regija, in sicer:

- občine Ankaran, Izola, Piran in Mestna občina Koper predstavljajo priobalni del,
- občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana pa brkinsko-kraški del.

S površino 1.044 km² in 113.961 prebivalci regija predstavlja 5 % površine države in 5 % celotnega prebivalstva. Obalno-kraška statistična regija je četrta najmanjša regija, kljub temu pa je glede na gostoto poseljenosti na 4. mestu, po razvitosti pa se uvršča na 4. mesto med 12 slovenskimi regijami.

V slovenski Istri živi **italijanska avtohtona narodna skupnost**, ki ohranja svoje jezikovne in kulturne posebnosti ter širi znanje in ozavešča o pomembnosti zgodovinske dediščine okolja, kjer prebiva. S številnimi aktivnostmi, dogodki, projekti in publikacijami se vključuje v družbo. Dvojezično območje slovenske obale sestavljajo občine Koper, Izola, Piran in Ankaran in nekaj okoliških krajev ter vasi, ki se nahajajo znotraj slovenske Istre in predstavljajo etnično mešano ozemlje, kjer sta uradna jezika slovenščina in italijanščina.

Regija med kazalniki razvitosti izstopa po produktivnosti, nizki brezposelnosti mladih, je tudi najmanj ogrožena regija v smislu naravnih nesreč. Neugoden pa je relativno nizek delež sredstev za raziskave in razvoj v bruto domačem proizvodu (BDP) in tudi delež bruto investicij v BDP je pod slovenskim povprečjem.

2.2.1. Prisotnost italijanske narodne skupnosti

V programsko območje so vključene štiri občine Obalno-kraške regije, kjer živijo pripadniki italijanske narodnostne skupnosti in kjer je poleg slovenščine uradni jezik tudi italijanščina (Ankaran, Izola, Koper in Piran).

Programsko območje, kjer imajo upravičenci pravico do izvajanja projektov, zajema naslednje občine in naselja:

- **Občina Ankaran:** Ankaran/Ancarano,
- **Občina Izola:** Izola/Isola, Dobrava pri Izoli/Dobrava presso Isola, Jagodje/Valleggia,
- **Mestna občina Koper:** Barizoni/Barisoni, Bertoki/Bertocchi, Bošamarin/Bossamarino, Cerej/Cerei, Hrvatini/Crevatini, Kampil /Campel, Kolomban/Colombano, Koper/Capodistria, Prade, Premančan/Premanzano, del naselja Spodnje Škofije (Valmarin), Šalara/Salara in Škocjan/San Canziano,
- **Občina Piran:** Piran/Pirano, Portorož/Portorose, Lucija/Lucia, Strunjan/Strugnano, Seča/Sezza, Sečovlje/Siccirole, Parecag/Parezzago in Dragonja/Dragogna.

2.3. Značilnosti programskega območja

Območje programa obsega vse štiri obalne občine, ki so del Obalno-kraške regije. To je edina slovenska regija, ki leži ob morju, s katerim so povezani ključni deli njenega gospodarstva. Po razvitosti se je regija redno uvrščala med najboljše v Sloveniji, takoj za Osrednjeslovensko regijo, v zadnjem obdobju pa je zaostala tako za svojimi najbolj razvitimi sosedi čez mejo kot tudi v primerjavi z ostalimi regijami po Sloveniji (po indeksu razvojne ogroženosti). Največ bruto dodane vrednosti ustvari regija v storitvenih dejavnostih, med katerimi so najbolj zastopani trgovina, gostinstvo (turizem) in promet (steber je trgovsko pristanišče v Kopru), po drugi strani pa upada delež gradbeništva in predelovalnih dejavnosti.

Ključni razvojni potenciali območja so:

- geostrateška lega v povezavi s koprskim trgovskim pristaniščem in napovedmi prihodnjih blagovnih tokov,
- razvoj turistične ponudbe (vključno s športnim turizmom) in učinkovitejše trženje na temelju že zgrajene infrastrukture in kompetenc,
- krepitev vloge znanja in povezovanje/sodelovanje v gospodarstvu,
- ustvarjalni potenciali ljudi vključno z brezposelnimi,
- promocija zdravega mediteranskega sloga življenja,
- pridelovanje kvalitetne hrane v povezavi z razvojem podeželja,
- trajnostni vzorci gospodarjenja in življenja in kakovostno okolje,
- kulturna dediščina in
- narava.

2.4. Socio-gospodarska analiza

Če primerjamo območje Južne Primorske z ostalimi regijami v Sloveniji, ki sodi med statistično manjše regije, je po različnih socio-gospodarskih kazalnikih blizu slovenskega povprečja, v določenih primerih ga celo presega.

2.4.1. Demografski podatki znotraj Programskega območja

Za območje priobalnega pasu je za obdobje 2019-2023 razvidno, da se starost prebivalcev narašča, povprečna starost prebivalcev je tako v letu 2019 znašala 42,9 leta, medtem ko je v letu 2022 narasla na 45,3 leta, v letu 2023 pa je znašala 43,8 leta.

V primerjavi s slovenskim povprečjem se je **indeks staranja** povečal in je drugi najvišji med slovenskimi regijami. Glede na napovedi demografskih gibanj za obalno območje je pričakovati nadaljnja upadanja števila prebivalstva.

	2019	2020	2021	2022	2023
Ankaran/Ancarano					
Povprečna starost	45,5	46	46,8	47,2	46,8
Delež prebivalcev starih 0-14 let (%)	12,9	12,8	12,4	12	12,8
Delež prebivalcev, starih 15-64 let (%)	65	64	63,1	63	62,5
Delež prebivalcev, starih 65 let ali več (%)	22,1	23,3	24,6	25	62,5
Delež prebivalcev, starih 80 let ali več (%)	4,4	4,9	5,3	5,2	5,1
Izola/Isola					
Povprečna starost	45,1	45,2	45,5	45,8	46,1
Delež prebivalcev starih 0-14 let (%)	14,4	14,1	14,2	14,2	14
Delež prebivalcev, starih 15-64 let (%)	63,5	63,1	62,4	61,5	60,9
Delež prebivalcev, starih 65 let ali več (%)	22,2	22,8	23,5	24,6	60,9
Delež prebivalcev, starih 80 let ali več (%)	6,1	6,3	6,5	6,5	6,6
Koper/Capodistria					
Povprečna starost	43,9	44	44,2	46,7	47,2
Delež prebivalcev starih 0-14 let (%)	14,7	14,7	14,7	14,6	14,4
Delež prebivalcev,	64,8	64,5	64,1	63,6	63,5

starih 15-64 let (%)					
Delež prebivalcev, starih 65 let ali več (%)	20,5	20,9	21,5	21,9	22,1
Delež prebivalcev, starih 80 let ali več (%)	5,6	5,7	5,8	5,9	5,9
Piran/Pirano					
Povprečna starost	46	46,4	46,3	46,7	47,2
Delež prebivalcev starih 0-14 let (%)	11,9	11,9	12,2	12,1	11,9
Delež prebivalcev, starih 15-64 let (%)	65,3	64,4	63,8	63	62,2
Delež prebivalcev, starih 65 let ali več (%)	22,9	23,7	24,3	24,9	26
Delež prebivalcev, starih 80 let ali več (%)	5,8	6,2	6,2	6,5	6,6

Vir: Surs

Naravni prirast na 1.000 prebivalcev je negativen (-3,5), delež prebivalcev, mlajših od 15 let, je v letu 2023 obsegal 14 % manj od slovenskega povprečja, po drugi strani pa je v tistih, ki so starejši od 65 let, za 1,8 odstotne točke več od povprečja v državi.

	2020		2021		2022		2023	
	Naravni prirast	Selitveni prirast s tujino	Naravni prirast	Selitveni prirast s tujino	Naravni prirast	Selitveni prirast s tujino	Naravni prirast	Selitveni prirast s tujino
Ankaran/Ancarano	-9	24	-5	3	-13	99	-1	12
Izola/Isola	-35	243	-59	54	-95	185	-87	85
Koper/Capodistria	-75	333	-117	258	-120	562	-144	333
Piran/Pirano	-73	381	-54	-49	-126	274	-89	187

Vir: SURS

Na območju obalnih občin, ki so hkrati tudi dvojezične, prihaja do zgoščevanja prebivalstva, kar gre delno pripisati povečanju gospodarskih dejavnosti, medtem ko se zaledje sooča z depopulacijo, staranjem prebivalstva in slabšimi zaposlitvenimi možnostmi. Kot lahko opazimo v tabelarnem prikazu, je večina prebivalstva skoncentrirana na ozek obalni pas, zlasti na ožjo okolico Kopra. V časovnem obdobju 2019-2023 se je gostota prebivalstva postopoma zvišala, rahlo zmanjšanje je opaziti v prehodu iz leta 2022 v leto 2023, kjer lahko samo v občinah Koper in Piran opazimo upad, kar bi lahko pripisali družbenogospodarskim parametrom (pandemiji covid). V primerjavi z ostalimi regijami gre še vedno za eno med bolj poseljenimi regijami.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je obalni pas po gostoti nekoliko nad slovenskim povprečjem. Najbolj poseljeni občini sta v obdobju 2019-2023 občini Izola in Koper, sledi občina Ankaran, na zadnjem mestu pa je občina Koper, kjer je gostota prebivalstva prav tako v porastu.

Gostota naseljenosti po občinah (preb/km²) v obalnih občinah

	2019	2020	2021	2022	2023
Ankaran/Ancarano	398,85	402,55	404,75	408,45	419,5
Izola/Isola	572,25	579,6	587,2	581,3	578,4
Koper/Capodistria	172,7	173,55	175,85	176,3	177,6
Piran/Pirano	406,95	411,2	424,1	421,7	417,55
Slovenija	102,9	103,5	104	104	104,5

Vir: SURS

Območje obalnih občin postaja širše urbanizirano, seveda večje kopičenje prebivalstva opazimo v obalnem pasu, kar je posledica tudi večjih zaposlitvenih možnosti glede na gospodarske panoge. Do leta 2020 se je selitveni prirast v obdobju šestih let povečal iz 17 na 1159.

Delež tujih prebivalcev v zahodni Sloveniji				
ŠTEVILO	2020	2021	2022	2023
Državljeni Republike Slovenije	907.419	908.799	906.499	903.702
Tujci - skupaj	87.384	94.332	95.427	104.040
Nekdanja Jugoslavija	67.332	73.202	73.858	78.559
Evropska unija	12.005	11.904	12.098	11.828
Druge države	8.047	9.226	9.471	13.653

Vir: Surs

Delež tujih državljanov ostaja bolj ali manj enakomeren skozi leta, nekoliko izraziteje se je povečal iz prehoda iz leta 2022 v leto 2023, kjer je se je zvišal za 3,8 odstotka glede na pretekla leta. Obalno-kraška regija je tudi regija z največjim deležem tujih državljanov. Med temi je največji delež prebivalcev iz Kosova in Bosne in Hercegovine, kar velja za vse štiri občine.

2.4.2. Gospodarska struktura in gospodarska moč regije

Gospodarstvo regije je tesno povezano z njenim geostrateškim položajem in naravnimi danostmi, ki omogočajo razvoj **transportnih, logističnih, turističnih in kmetijskih dejavnosti**. Na poslovanje regijskega gospodarstva imajo pomemben vpliv velika podjetja v povezavi s pristaniščem, logistiko, predelovalno dejavnostjo, finančnimi in zavarovalniškimi storitvami, **malo in srednje podjetništvo je dobro razvito**. Pri dejavnostih samostojnih podjetnikov izstopajo gradbeništvo, gostinstvo, trgovina, promet in skladiščenje.

BDP na prebivalca je bil v letu 2019 drugi najvišji v Sloveniji, tako kot prejšnja leta, in je znašal 22.957 EUR. V obdobju 2019-2022 se je BDP na prebivalca regije povečal za 3.117,00 €, kar pomeni povprečno 3,9 % letno rast. BDP se je na letni ravni najbolj zvišal v obalno-kraški statistični regiji (za 16,8 %), najmanj pa v posavski (za 0,1 %).

		2019	2020	2021	2022	2023
Regionalni BDP (mio. EUR)	Obalno-kraška	2.654	2.420	2.645	3.089	Ni podatka
BDP na prebivalca (EUR, tekoči tečaj)	Obalno-kraška	22.957	20.682	22.317	26.074	Ni podatka
Slovenija BDP na prebivalca (EUR, tekoči tečaj)	Slovenija	23.256	22.373	24.803	27.040	29.753

Vir: Surs

Obalno-kraška regija je **izrazito turistična**, med dejavnostmi pa prevladujejo **trgovina, gostinstvo, promet in predelovalne dejavnosti**, ki skupaj predstavljajo 50,7 % regionalne dodane vrednosti v letu 2022.

Regionalna dodana vrednost po dejavnostih (struktura v %)	2019	2020	2021	2022
Skupaj dejavnosti	100,0	100,0	100,0	100,0
A Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	1,5	1,6	1,4	1,4

BCDE Predelovalne dejavnosti, rudarstvo in druga industrija	13,1	13,2	12,7	12,0
..od tega: C Predelovalne dejavnosti	10,7	10,5	10,3	9,8
F Gradbeništvo	6,3	6,8	6,8	7,1
GHI Trgovina, gostinstvo, promet	39,1	35,8	35,6	38,7
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	2,2	2,6	2,8	2,6
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	5,4	3,3	3,2	3,3
L Poslovanje z nepremičninami	7,2	7,8	7,6	7,5
MN Strokovne, znanstvene, tehnične in druge posl. dejavnosti	7,5	7,9	9,2	9,0
OPQ Uprava in obramba, obv. soc. varnost, izob., zdravstvo	14,6	18,2	18,3	15,9
RSTU Druge dejavnosti	3,1	2,8	2,4	2,6

Vir: Surs

V letu 2022 število prijavljenih podjetij v Obalno-kraški regiji je znašalo 15.322, kar predstavlja 6,92 % vseh podjetij v Sloveniji. Število zaposlenih in samozaposlenih pa predstavlja 4,77% Slovenije. Gre za regijo, v kateri je največ poudarka na turistični dejavnosti, pa tudi na trgovini, gostinstvu in predelovalnih dejavnosti. Gospodarstvo regije je tesno povezano z geostrateškim položajem in naravnimi danostmi, ki omogočajo razvoj transportnih, logističnih in turističnih dejavnosti. Na poslovanje regijskega gospodarstva korenito vplivajo tudi dejavnosti, ki so povezane s pristaniščem, logistiko in predelovalno dejavnostjo, kot tudi finančne in zavarovalniške storitve.

		2019	2020	2021	2022
SLOVENIJA	Število podjetij	205.139	206.220	211.188	221.483
	Število zaposlenih in samozaposlenih oseb	940.948	933.543	950.173	989.036
Ankaran/Ancarano	Število podjetij	326	331	328	336
	Število zaposlenih in samozaposlenih oseb	1.047	1.042	1.033	1.084
Izola/Isola	Število podjetij	2.203	2.154	2.194	2.344
	Število zaposlenih in samozaposlenih oseb	5.996	5.861	6.006	6.387
Koper/Capodistria	Število podjetij	6.586	6.451	6.598	6.893
	Število zaposlenih in samozaposlenih oseb	24.465	23.065	23.353	24.164
Piran/Pirano	Število podjetij	2.543	2.479	2.551	2.670
	Število zaposlenih in samozaposlenih oseb	6.644	5.823	5.822	6.219

Vir: Surs

V priobalnem pasu največ zaposlitev omogočajo majhne družbe. Največ je bilo mikro družb, desetina pa majhnih družb. Najmanjši je delež velikih družb, ki odločno in ključno vplivajo na poslovanje.

			2019	2020	2021	2022
SLOVENIJA	Število podjetij	Mikro podjetje [0-9] - skupaj	194.425	195.629	200.369	210.136
		Majhno podjetje [10-49]	8.126	8.015	8.194	8.630

		Srednje podjetje [50-249]	2.220	2.211	2.246	2.325
		Veliko podjetje [250+]	368	365	379	392
Ankaran/ Ancarano	Število podjetij	Mikro podjetje [0-9] - skupaj	316	322	320	326
		Majhno podjetje [10-49]	7	6	5	7
		Srednje podjetje [50-249]	2	2	2	2
		Veliko podjetje [250+]	1	1	1	1
Izola/Isola	Število podjetij	Mikro podjetje [0-9] - skupaj	2.134	2.087	2.124	2.264
		Majhno podjetje [10-49]	54	52	53	64
		Srednje podjetje [50-249]	14	14	16	15
		Veliko podjetje [250+]	1	1	1	1
Koper/ Capodistria	Število podjetij	Mikro podjetje [0-9] - skupaj	6.301	6.184	6.322	6.608
		Majhno podjetje [10-49]	224	203	213	217
		Srednje podjetje [50-249]	52	54	53	58
		Veliko podjetje [250+]	9	10	10	10
Piran/Pirano	Število podjetij	Mikro podjetje [0-9] - skupaj	2.457	2.404	2.476	2.593
		Majhno podjetje [10-49]	68	60	59	59
		Srednje podjetje [50-249]	16	14	15	17
		Veliko podjetje [250+]	2	1	1	1

Vir: Surs

Po podatkih AJPES-a je v letu 2023 bilo največ (84,8 %) **mikro družb, dobra desetina pa majhnih družb**. Velikih družb je bilo le 0,4 %, a te so odločilno vplivale na poslovanje, saj so ustvarile 35,3 % celotnega čistega dobička v letu 2020. Sledile so majhne družbe, ki so ustvarile 32,8 % celotnega čistega dobička.

Največ prihodkov so družbe ustvarile v naslednjih dejavnostih: **trgovina** (35,6 %), **promet in skladiščenje** (24 %), **predelovalne dejavnosti** (16,6 %), **gradbeništvo** (7,5 %), strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (4,2 %), gostinstvo (3,9 %).

Najpomembnejši področji po številu zaposlenih sta gradbeništvo (29,9%) in gostinstvo (27,9%), ki skupaj zaposlujeta 57,8% zaposlenih. Na tretjem mestu je področje trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil, ki zaposluje 14,6% vseh zaposlenih pri samostojnih podjetnikih. Skoraj polovica gospodarskih družb v regiji ima sedež v Mestni občini Koper, kjer je 57,2% zaposlenih ustvarilo 70% vseh prihodkov.

Obalno-kraška regija je bila v letu 2023 neto uvoznica. **Uvozila je za 1,64 milijarde EUR blaga** (največ iz Italije, Avstrije, Hrvaške, Nemčije, Bosne in Hercegovine ter Kitajske) ter izvozila 1,36

Obalno kraška regija	V 1000 EUR (2021)	V 1000 EUR (2022)	V 1000 EUR (2023)
Uvoz	555.689,00 €	1.984.318,00 €	1.641.792,00 €
Izvoz	1.132.130,00 €	1.802.451,00 €	1.360.797,00 €

milijarde EUR blaga (največ v Italijo, Hrvaško, Nemčijo, Avstrijo in Slovaško).

Vir: Surs

Kljub relativno stabilni gospodarski rasti v zadnjih letih pa regija zaostaja v inovacijski dejavnostmi, kar se kaže v zniževanju odstotka bruto domačih izdatkov za RRD in v **zmanjševanju števila zaposlenih v RRD**. V letu 2019 je bil delež bruto domačih izdatkov za RRD v regionalnem BDP **med nižjimi v zadnjih dvanajstih letih in je znašal 0,73 % od regionalnega BDP** (slovensko povprečje je bilo 2,05 %).

2.4.2.1. Trg dela

Delovno aktivno prebivalstvo po spolu in občinah

Število delovno aktivnih prebivalcev narašča, največji delež je skoncentriran na koprsko območje, kjer so številke najvišje, kar je posledica povečevanja delovnih mest v poslovnih območjih, ki se nahajajo storitve, zlasti logistika, proizvodnja in trgovina. Sledita Piran in Izola, na zadnjem mestu je občina Ankaran. V vseh primerih lahko opazimo, da je moško delovno aktivno prebivalstvo višje od ženskega.

		2020	2021	2022	2023
		Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču - SKUPAJ	Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču - SKUPAJ	Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču - SKUPAJ	Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču - SKUPAJ
SLO	Spol - SKUPAJ	888.918	900.262	921.998	933.738
	M	488.437	494.936	507.447	513.786
	Ž	400.481	405.326	414.551	419.952
Ankaran/ Ancarano	Spol - SKUPAJ	1.391	1.410	1.453	1.452
	M	703	731	743	732
	Ž	689	679	710	720
Izola/Isola	Spol - SKUPAJ	6.896	6.919	7.003	6.994
	M	3.843	3.834	3.887	3.887
	Ž	3.053	3.085	3.116	3.107
Koper/Capodistria	Spol - SKUPAJ	22.566	22.976	23.495	23.932
	M	12.269	12.427	12.753	12.998
	Ž	10.297	10.549	10.742	10.934
Piran/Pirano	Spol - SKUPAJ	7.286	7.520	7.611	7.537
	M	3.898	4.047	4.120	4.075
	Ž	3.389	3.474	3.491	3.462

Vir: SURS

2.4.2.2. Delovno aktivno prebivalstvo

	2020		2021		2022		2023	
	Zaposlene osebe - SKUPAJ	Samozaposlene osebe - SKUPAJ	Zaposlene osebe - SKUPAJ	Samozaposlene osebe - SKUPAJ	Zaposlene osebe - SKUPAJ	Samozaposlene osebe - SKUPAJ	Zaposlene osebe - SKUPAJ	Samozaposlene osebe - SKUPAJ
SLO	79.4623	94.296	80.4432	95.830	82.4134	97.864	833.363	100.375
Ankaran/ Ancarano	895	113	893	107	924	112	937	112
Izola/Isola	4918	829	4977	861	5067	885	5214	924
Koper/ Capodistria	22041	2247	22096	2241	22411	2248	22676	2288
Piran/Piran	5259	816	5170	831	5334	874	5435	896

o

Vir: Surs

2.4.2.3. Delovne migracije

Delež dnevnihton migrantov proti urbanim središčem se viša, vendar je prisoten tudi obratni migracijski tok, kar je posledica povečevanja delovnih mest v različnih poslovnih dejavnosti, kjer imajo sedež podjetja, ki se ukvarjajo z proizvodno, trgovinsko in logistično dejavnostjo. Na obmejnem območju je veliko migrantov, ki so zaposleni v Italiji, in sicer večinoma v Tržiču, Vidmu, Pordenonu in Gorici. Iz tabele je razvidno, da je najmanj migracij ravno v občino Koper, kar lahko pripišemo tudi dejstvu, da je na tem območju skoncentrirana glavnina gospodarskih dejavnosti.

	2020		2021		2022		2023	
	Indeks delovne migracije	Delovni migranti [brez kmetov], ki delajo zunaj občine prebivališča	Indeks delovne migracije	Delovni migranti [brez kmetov], ki delajo zunaj občine prebivališča	Indeks delovne migracije	Delovni migranti [brez kmetov], ki delajo zunaj občine prebivališča	Indeks delovne migracije	Delovni migranti [brez kmetov], ki delajo zunaj občine prebivališča
SLO	100,0	54,4	100,0	55,1	100,0	55,2	100,0	55,4
Ankaran/ Ancaran o	70,5	82,2	71,8	82,7	72,0	82,5	72,3	82,1
Izola/ Isola	85,4	65,5	86,2	65,8	87,8	65,7	91,5	64,5
Koper/ Capodist ria	110,0	36,2	108,5	36,7	106,6	37,1	105,8	37,5
Piran/ Pirano	81,1	53,5	79,0	54,9	83,6	52,7	84,1	53,0

Vir: Surs

2.4.2.4. Stopnja registrirane brezposelnosti po občinah

V referenčnem obdobju, in sicer med letoma 2021 in 2024, je stopnja registrirane brezposelnosti v občinah Koper in Piran presegala državno povprečje. Podobna situacija je tudi na nivoju obalnih občin, malenkost pod slovenskim povprečjem, vendar v manjšem obsegu kot pretekla leta. V splošnem oziru se torej stopnja brezposelnosti znižuje.

	2021		2022		2023		2024	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Slovenija	6,1	7,4	4,9	5,9	4,6	5,3	4,1	4,9
Ankaran	5,8	7,5	5,1	5,8	5,2	5,7	4,4	4,6

/Ankarano								
Izola/Isola	5,9	7,5	5,0	5,7	3,8	5,8	3,1	4,2
Koper/Capodistria	6,3	7,6	4,9	6,3	4,5	5,5	4,1	5,1
Piran/Pirano	8,5	9,0	6,4	7,6	6,1	7,0	4,8	5,0

Vir: Surs

2.4.2.5. Turizem

Prenočitvene zmogljivosti na programskem območju

V priobalnem območju je občina z najvišjo prenočitveno zmogljivostjo občina Piran. Število se je občutno povečalo med letoma 2020 in 2022, predvsem zaradi rastočega fenomena kratkoročnih nastanitev, kot sta npr. Booking ali Airbnb, medtem ko je v letu 2023 opaziti rahel upad števila nastanitev.

		Število ležišč - SKUPAJ
2020	SLOVENIJA	182.028
	Ankaran/Ankarano	z
	Izola/Isola	5.911
	Koper/Capodistria	z
	Piran/Pirano	17.204
2021	SLOVENIJA	182.136
	Ankaran/Ankarano	3.564
	Izola/Isola	6.010
	Koper/Capodistria	5.302
	Piran/Pirano	17.759
2022	SLOVENIJA	190.787
	Ankaran/Ankarano	3.687
	Izola/Isola	6.275
	Koper/Capodistria	5.307
	Piran/Pirano	17.835
2023	SLOVENIJA	189.887
	Ankaran/Ankarano	3.627
	Izola/Isola	6.174
	Koper/Capodistria	5.880
	Piran/Pirano	17.666

Vir: Surs

Obalno-kraška regija je **izrazito turistična regija**. Po izbruhu pandemije je število gostov močno upadlo. V letu 2020 je regijo obiskalo le dobrega pol milijona turistov, od katerih sta bili dve tretjini domačih gostov. Večji obisk Slovencev gre pripisati omejitvam pri prehajanju meje zaradi pandemije covid-19, uvedbi turističnih bonov za državljane Slovenije in strahu pred okužbo z novim korona virusom.

Med priobalnimi občinami zabeležimo prirast v vseh štirih občinah. Največje število prenočitev in prihodov pa zabeležimo v občini Piran. V povprečju med letoma 2020 in 2022 so prevladovali domači gosti, kar lahko smatramo kot posledica pandemije covid-19. V letu 2023 se je število tujih gostov povečalo in prehitelo število domačih.

3. Skladnost z RRP in drugimi programi

Program za spodbujanje italijanske gospodarske osnove je pripravljen v skladu s pomembni strateški dokumenti, ki so usmerjali pripravo RRP, Strategije razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030) in Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 (SPRS 2050). Natančneje program gospodarske osnove je pripravljen v skladu z **razvojnim programom Obalne-kraške razvojne regije 2021-2027, ki sta ga obravnavala in potrdila Svet in Razvojni svet Obalne-kraške razvojne regije na 1. redni sedji dne 10. 6. 2022**, v katerem je navedeno, da so ključni izzivi regije:

1. Področje gospodarstva, znanja in inovativnosti,
2. Področje kakovosti življenja in človeških virov,
3. Področje povezanosti – prometne in digitalne,
4. Področje okolja, prostorskega, trajnostnega razvoja,
5. Področja upravljanja.

Obenem za uresničitev vizije regije je potrebno slediti naslednjim elementom:

Program sledi razvojnim ciljem regije, ki so:

1. **Konkurenčna regija** - krepitev konkurenčnosti gospodarstva, predvsem sektorjev prometa in skladiščenja, turizma (naravni in kulturni turizem, športni turizem, gostinstvo), predelovalnih dejavnosti ter inovativnih in v svet usmerjenih malih in srednjih podjetij (MSP);
2. **Ustvarjalna, inovativna regija**: razvoj regije bodo podpirali centri znanja. Na področju RRI bo vzpostavljeno oz. okrepljeno sodelovanje med znanstveno-raziskovalnimi institucijami, univerzami in gospodarstvom, sodelovanje med podjetji (grozdenje) ter njihovimi združenji.
3. **Ljudem prijazna, vključujoča regija**: dosežena bo relativno visoka raven socialne vključenosti in nizkega tveganja revščine, predvsem z raznovrstno ponudbo delovnih mest. Pri tem bodo ključni: učinkovita infrastruktura za razvoj podjetništva, krepitev usposobljenosti za trg dela, podjetnosti in podpora inovativnim oblikam zaposlovanja, vključno s socialnim podjetništvom ter podpirne storitve socialnega varstva. Okrepili bomo različne oblike storitev za otroke, mlade, za ljudi s posebnimi potrebami, za starejše, kot tudi programe na področju zdravja in kulture.
4. **Regija z razvitim podeželjem in trajnostnim gospodarjenjem z naravnimi in kulturnimi dobrinami**: regija bo okrepila pridelavo visokokvalitetne hrane, vključno s hrano iz morja (ribištvo, marikultura), ob večji vlogi znanja in s širokim povezovanjem proizvajalcev. Kakovostna in v regiji pridelana hrana bo pomemben element za razvoj turizma, kar bo pripomoglo tudi k povečanju kakovosti življenja prebivalcev. Razvoj podeželja bo vključeval ukrepe za varstvo in razvoj kulturne dediščine, ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti.
5. **Regija z razvito prometno infrastrukturo**: V regiji bo do konca programskega obdobja dokončana in predana prometu dvotirna železnica med Koprom in Divačo, izvedena bodo potrebna investicijska dela v Luki Koper, pripravljena bo investicijska, prostorska in projektna dokumentacija za dopolnitev omrežja AC/HC oz. glavnih cest (v interesu regije je, da se poišče ustrežnejša alternativa HC Jagodje-Lucija), vzpostavljen bo multimodalni sistem trajnostne mobilnosti v regiji.

Poleg skladnosti z zgoraj omenjenimi cilji je program pripravljen v skladu z ukrepi RRP, in sicer z ukrepom 4 (Kultura in kulturna dediščina) in 5 (Razvoj italijanske avtohtone narodne skupnosti).

Program sledi razvojnim ukrepom:

1. **Ukrep 4 - Kultura in kulturna dediščina:** Regija je umeščena na stičišču raznolikih kultur, kar prispeva k zmanjševanju vseh vrst nestrpnosti, znanju tujih jezikov, visoki stopnji prilagajanja kulturam drugih narodov in bogastvom mednarodnih povezav. V kulturnem prostoru sobiva italijanska avtohtona narodna skupnost z bogato kulturno dediščino in svojo identiteto, ki jo je potrebno ohraniti. Skupnost in celotna družba bosta morali zagotavljati razmere, v katerih bodo mlajše generacije videle prednosti svoje etnične pripadnosti in se posledično odločale za eksplicitnejše identificiranje s skupnostjo. Potrebni so ukrepi, ki neposredno naslavlajo in vrednotijo kulturno dediščino in identiteto italijanske skupnosti, kot npr. spodbujanje kulturne in kreativne industrije italijanske avtohtone narodnosti z zagonom medkulturnega centra v objektu kulturne dediščine.
2. **Ukrep 5 - Razvoj italijanske avtohtone narodne skupnosti:** Razvoj kulture je ključen za gradnjo medgeneracijskega, mednarodnega in medkulturnega dialoga v skupnosti. Dobro vpliva na izobraževanje, prispeva k ohranjanju kulturne identitete, zvišuje kulturno ozaveščenost in nacionalno zavest. Ob upoštevanju javnega interesa in interesa avtohtone narodne skupnosti bo ukrep zagotovil italijanski narodni skupnosti enake možnosti pri spodbujanju umetnosti, ljubiteljske kulture in dostopa do kulturne dediščine. Osrednja elementa aktivnosti bosta skrb za italijanski jezik in razvoj italijanskega jezika v okolju za doseg večje socialne sprejemljivosti pripadnikov narodnosti in njihovega jezika. Spodbudno okolje bo prispevalo k oblikovanju strategij približevanja slovenskega prebivalstva k aktivnostim manjšine, k sistematični povezavi kulture z drugimi družbenimi podsistemi (npr. izobraževanje, turizem, gospodarstvo, okolje in prostor), k dosegu višje ravni iskanja in upoštevanja razvojno usmerjenih sinergij v skupnih projektih, k spodbuditvi razvoja kulturnega turizma, inovativnih storitev in kreativnega sektorja.

Potrebna je investicija v obnovo reprezentativnih objektov, pomembnih s simbolnega vidika in z vidika razvoja kulturnega turizma. V prostorih bo vzpostavljeno okolje, ki bo omogočilo zagon kulturno- turističnih paketov, ki jih je oblikovala italijanska avtohtona narodna skupnost. Za ohranjanje narodne skupnosti so izrednega pomena vrtci in šole narodnosti, v katerih se razvijajo nove generacije pripadnikov narodne skupnosti. Zanje je nujno potrebno ustvariti okolje, v katerem bodo poleg jezika razvijali vrednote varovanja in ohranjanja kulturne in naravne dediščine.

4. Cilji, kazalniki in načela izvajanja programa

Cilj programa je v obdobju štirih proračunskih letih dvigniti gospodarski potencial območja, na katerem živijo pripadniki italijanske avtohtone narodne skupnosti. To vključuje razvoj že obstoječih in novo nastalih podjetij ter ostalih deležnikov/upravičencev. Program bo pomembno prispeval k prepoznavnosti in večji privlačnosti območja, s čimer bodo zagotovljeni pogoji za ustvarjanje novih delovnih mest in posledično za znižanje stopnje brezposelnosti. S programom želimo ustvariti gospodarsko osnovo italijanske narodne skupnosti, ki jo bo sestavljala mreža proizvajalcev, podjetnikov, društev, organizacij in ustanov italijanske narodne skupnosti. Na tem mestu je pomembno poudariti, da bo s programskimi ukrepi možno spodbuditi in finančno podpirati podjetniške projekte, ki jih v večini primerov gospodarska osnova italijanske narodne skupnosti ne more izvajati zaradi pomanjkanja lastnih sredstev. Obenem bo program prispeval k povezovanju in sodelovanju med italijansko narodno skupnostjo in lokalnim gospodarstvom.

S programom želimo spodbuditi tudi turistične in kulturne dejavnosti ter produkte italijanske narodne skupnosti, kar bo povečalo njeno prepoznavnost ter njeno jezikovno in kulturno identiteto. Povečana bo turistična privlačnost območja, saj bo na takšen način v turistično ponudbo mogoče vključiti kulturno in jezikovno posebnost območja. Pomemben doprinos k ohranjanju kulturne dediščine bo tudi delna prenova Palače Tarsia v koprskem starem mestnem jedru. Programska sredstva bodo omogočila prenovo osrednje dvorane, zaščito in ohranjanje zgodovinsko pomembnih dekorativnih elementov ter vzpostavitev multimedijske turistične točke. Obenem bo italijanska narodna skupnost v prenovljeni palači lahko združila svoje po mestu razpršene ustanove in organizacije.

Program je namenjen tudi promociji regije in podpori pri izvajanju programa in projektov, kar bo prispevalo k izboljšanju delovnih pogojev, večji prepoznavnosti italijanske narodne skupnosti na območju ter povezovanju med institucijami italijanske narodne skupnosti in lokalnim gospodarstvom. S program bo zagotovljena tudi digitalna preobrazba delovnih postopkov, kar bo omogočilo učinkovito sodelovanje med OSSIN in širšo javnostjo.

4.1. Merljivi kazalniki in učinki programa

4.1.1 Ukrep 1 - Spodbujanje novih gospodarskih projektov na območju, kjer živijo pripadniki avtohtone italijanske narodne skupnosti za obdobje 2025 – 2028

Preglednica 1: Kazalniki projektov na ukrepu 1

Ukrepi programa	Kazalniki učinka (U), rezultata (R) in vpliva (V)	Izhodišče	Cilj 2028
SPODBUJANJE NOVIH GOSPODARSKIH PROJEKTOV	(U) število vključenih gospodarskih subjektov	0	28
	(R) razvoj novega produkta ali storitve na programskem območju	0	12

Učinki projektov bodo:

- večja prepoznavnost območja,
- povezovanje in sodelovanje s primorskim gospodarstvom,
- izboljšanje produktivnosti,
- povezovanje z avtohtono narodno skupnostjo,
- boljši pogoji za delo in za življenje.

4.1.2 Ukrep 2 - Spodbujanje turističnih in kulturnih dejavnosti ter produktov italijanske narodne skupnosti

Preglednica 2: Kazalniki projektov na ukrepu 1

Ukrepi programa	Kazalniki učinka (U), rezultata (R) in vpliva (V)	Izhodišče	Cilj 2028
SPODBUJANJE TURISTIČNIH IN KULTURNIH DEJAVNOSTI TER PRODUKTOV ITALIJANSKE NARODNE SKUPNOSTI	(U) vključitev upravičencev iz vseh štirih občin, v katerih živi INS	0	4
	(R) nov turistični produkt na trgu	0	4
	(V) prispevati k boljši prepoznavnosti INS in njene zgodovine preko kulturnih dogodkov	0	4

Učinki projekta bodo:

- večja prepoznavnost območja in promocija INS,
- povečanje atraktivnosti s turističnega vidika,
- izboljšanje razpoznavnosti območja zaradi tradicij in kulturne dediščine,
- izboljšanje kazalnikov gospodarstva,
- boljši pogoji za življenje,
- večja prepoznavnost INS in njene tradicije.

4.1.3 Ukrep 3 – Delna prenova palače Tarsia z namenom ohranjanja kulturne dediščine in zagotovitve novih delovnih prostorov

Preglednica 3: Kazalniki projekta

Ukrepi programa	Kazalniki učinka (U), rezultata (R) in vpliva (V)	Izhodišče	Cilj 2028
DELNA PRENOVA PALAČE TARSIA Z NAMENOM OHRANJANJA KULTURNE DEDIŠČINE IN ZAGOTOVITVE NOVIH DELOVNIH PROSTOROV	(R) Delna prenova pritličja in prvega nadstropja palače Tarsia	0	1
	(R) Prenova osrednje dvorane	0	1
	(V) Ohranjanje zgodovinsko pomembnih dekorativnih elementov	0	1
	(R) Vzpostavitev multimedijske točke za turistični namen	0	1

Učinki projekta bodo:

- večja prepoznavnost območja in promocija INS,
- povečanje atraktivnosti iz turističnega vidika,
- izboljšanje razpoznavnosti območja zaradi tradicij in kulturne dediščine,
- izboljšanje kazalnikov gospodarstva,
- boljši pogoji za življenje
- ustvarjanje delovnih prostorov
- delna prenova zgodovinske palače.

4.1.4 Ukrep 4 - Promocija regije in podpora pri izvajanju programa in projektov

Preglednica 4: Kazalniki projekta

Ukrepi programa	Kazalniki učinka (U), rezultata (R) in vpliva (V)	Izhodišče	Cilj 2028
PROMOCIJA REGIJE IN PODPORA PRI IZVAJANJU PROGRAMA IN PROJEKTOV	(U) priprava nove celotne grafične podobe	0	1
	(R) povečanje števila zaposlenih	0	1
	(U) vzpostavitev spletne platforme za oddajo projektov ter njeno vzdrževanje	0	1
	(R) obisk sejmov	0	2
	(U) izvedba promocijske delavnice o programu	0	8
	(U) izvedba delavnic o podjetništvu	4	8

Učinki projekta bodo:

- večja prepoznavnost območja,
- sodelovanje celotne gospodarske mreže INS,
- vzpostavitev gospodarske mreže
- povezovanje in sodelovanje s primorskim in čezmejnim gospodarstvom in institucijami,
- izboljšanje delovnih pogojev,
- boljši pogoji za življenje
- nova delovna mesta.

4.2. Načela izvajanja programa

Program je namenjen spodbujanju gospodarskega razvoja in izkoriščanju priložnosti na programskem območju. Pri razvoju in izbiri projektov je ključnega pomena upoštevanje načela trajnostnega razvoja območja, pri čemer je treba upoštevati gospodarski, družbeni in okoljski vidik.

Pri izvajanju programa bodo upoštevane enake možnosti položaja moških in žensk ter preprečevanje diskriminacije na podlagi spola, narodnosti, rase, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti ali katere koli druge osebe usmerjenosti. Z vključitvijo enakih možnosti pri izvajanju programa bomo dosegli pravično in uravnoteženo obravnavo vseh skupin prebivalstva.

5. Ukrepi programa

Program sestavljajo štiri ukrepi:

- **SPODBUJANJE NOVIH GOSPODARSKIH PROJEKTOV,**
- **SPODBUJANJE TURISTIČNIH IN KULTURNIH DEJAVNOSTI TER PRODUKTOV ITALIJANSKE NARODNE SKUPNOSTI**

- **DELNA PRENOVA PALAČE TARSIA Z NAMENOM OHRANJANJA KULTURNE DEDIŠČINE IN ZAGOTOVITVE NOVIH DELOVNIH PROSTOROV**
- **PROMOCIJA REGIJE IN PODPORA PRI IZVAJANJU PROGRAMA IN PROJEKTOV**

Našteti ukrepi tvorijo povezano celoto več področij, s katerimi želimo prispevati h gospodarskemu razvoju območja, kjer živijo pripadniki italijanske avtohtone narodne skupnosti.

Italijanska narodna skupnost v RS se sooča tudi s pomanjkanjem organizirane strukture in strokovnega osebja, ki bi bila v podporo in pomoč celotni narodni skupnosti pri pripravi in izdelavi projektov namenjenih gospodarstvu. Strokovna podpora znotraj organizacij INS je nujno potrebna za razvoj njenega gospodarstva.

5.1. Ukrep 1: Spodbujanje novih gospodarskih projektov

5.1.1. Namen in cilji

Namen ukrepa je s sofinanciranjem novih in nadgradnjo obstoječih zmogljivosti v mikro, malih in srednje velikih podjetjih (MSP) spodbuditi gospodarski razvoj območij, kjer živijo pripadniki italijanske avtohtone narodne skupnosti. Cilj razpisa je spodbujanje gospodarskega razvoja območij, na katerih živi avtohtona narodna skupnost, s sofinanciranjem novih proizvodnih obratov ter izboljšanjem novoustanovljenih in obstoječih mikro, malih in srednje velikih podjetij.

- zvišanje neto dodane vrednosti gospodarskih subjektov v programskem območju,
- širitev in posodobitev proizvodnih ter storitvenih zmogljivosti MSP,
- splošen gospodarski razvoj programskega območja,
- povečanje zaposlitvenih priložnosti na programskem območju,
- razvoj novih proizvodov in storitev.

5.1.2. Način izvajanja

Ukrep bo izveden na podlagi javnega razpisa z osrednjim ciljem rasti in razvoja MSP prek novih naložb in zagotavljanja obratnega kapitala na območjih, kjer živijo pripadniki italijanske avtohtone narodne skupnosti. Te se želi aktivno vključiti v razvoj programskega območja. Razpisovalec sredstev za javni razpis bo Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti (v nadaljevanju OSSIN), javni razpis pa bo izveden v sodelovanju s pristojnim ministrstvom (Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj, v nadaljevanju: MKRR).

5.1.3. Shema državne pomoči

Sredstva so dodeljena v skladu s priglašeno shemo de minimis pomoči Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj «št. sheme: M001-2632551-2024» združljiva z Uredbo Komisije EU 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 (UL št. 2023/2831) o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis.

5.1.4. Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov

Stroški upravičenca so upravičeni, če so nastali v obdobju od 1. januarja 2025 do 20. oktobra 2028.

5.2. Ukrep 2: Spodbujanje turističnih in kulturnih dejavnosti ter produktov INS

5.2.1. Namen in cilji

Cilj ukrepa je na podlagi spodbud na gospodarskem, turističnem in kulturnem področju v programskem območju vplivati na ohranjanje jezikovne in kulturne identitete ter dediščino

italijanske narodne skupnosti kot tudi omogočiti njeno aktivno vključevanje v razvoj programskega območja in njeno večjo prepoznavnost.

Obenem cilj ukrepa je spodbuditi in omogočiti podjetniški razvoj INS v širšem smislu (društva, organizacije, ustanove in podjetja INS) tako, da si subjekti – upravičenci na podlagi konkretnih projektov in vsebin, povezanih z namenom in cilj ukrepa, zagotovijo ekonomski učinek in dolgoročno tudi finančno neodvisnost.

Specifični cilji so:

- spodbuditi gospodarske aktivnosti, ki bodo krepile kulturno identiteto narodne skupnosti ter ugodno vplivale na ohranjanje etnografske dediščine v okviru programskega območja;
- privabljanje turistov;
- vzpostavitev točke oziroma centra, ki bo spodbujal in razvil gospodarsko-turistično-kulturnih dejavnosti (lokalni produkti, živila, umetnine, založništva itd. pripadnikov INS, avtohtoni proizvodi/izdelki pripadnikov INS);
- nakup in ureditev ustreznih prostorov, nabava opreme, pripomočkov in zagotovitev drugih pogojev za razvoj muzejske ponudbe INS ;
- vzpostavitev nove tržne branže, ki temelji na ohranjanju dediščine, povezane z Istro in italijansko narodno skupnostjo s ciljem razvoja vsebin in dejavnosti, ki bi privabile turiste, šolske otroke in širšo publiko;
- splošna večja prepoznavnost območja in INS na območju.

Sredstva tega ukrepa bodo namenjena za:

- nakup, najem in prenovo nepremičnine za vzpostavitev in delovanje točke oziroma centra, ki bi spodbujal razvoj kulturno-turistično-gospodarske dejavnosti;
- nakup in prenovo nepremičnine za namen ureditve gostinskega objekta in obrata za nastanitev gostov;
- nabavo pripomočkov, opreme in zagotovitev drugih pogojev za delovanje točke oziroma centra za spodbujanje turističnih dejavnosti in produktov;
- prenovo nepremičnine, ki so v lasti upravičencev;
- nakup in prenova plovil, nabava opreme in ureditev plovil za turistične in didaktične namene;
- opremljanje prostorov, nabavo novih ali rabljenih in starinskih delov stavbnega pohištva in druge notranje opreme vključno z multimedijskimi pripomočki in IT opremo;
- pripravo vsebin, oblikovanje in tisk (npr. sprotni ponatisi, brošure, vzdrževanje osnovnih promocijskih materialov, ...) materialov za promocijo italijanske narodne skupnosti in območja, na katerem biva INS;
- organizacijo in udeležbo na promocijskih sejmih;
- pripravo, tisk in distribucijo promocijskih materialov za nove proizvode in storitve;
- pripravo in organizacijo tečajev, delavnic in dogodkov za krepitev in prepoznavnost INS (vse, kar je potrebno za razvoj kulturno - turistične gospodarske dejavnosti v okviru ciljev ukrepa);
- pripravo razvojnih načrtov.

5.2.2. Način izvajanja

Ukrep bo izveden na podlagi javnega razpisa. Sredstva se bodo dodeljevala na podlagi sklenjene pogodbe z naslednjimi upravičenci:

- CAN Ancarano – SSIN Ankarano,
- Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper,
- Samoupravna skupnost italijanske narodnosti – Piran,

- Italijanska samoupravna narodna skupnost – Izola,
- Združenje "Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini" Piran,
- Kulturno in športno društvo Skupnost Italijanov Santorio Santorio Koper,
- Skupnost Italijanov Pasquale Besenghi degli Ughi – Kulturno in športno društvo Izola (Comunità degli Italiani Pasquale Besenghi degli Ughi – Associazione Culturale e Sportiva di Isola),
- Skupnost Italijanov - kulturno, športno in rekreativno društvo Izola (Comunità degli Italiani "Dante Alighieri"- associazione culturale, sportiva e ricreativa di Isola),
- Skupnost Italijanov Ankarano - Kulturno in športno društvo (Comunità degli italiani di Ancarano – Associazione culturale e sportiva),
- Skupnost Italijanov Bertoki,
- Skupnost Italijanov Hrvatini,
- Društvo pripadnikov italijanske narodne skupnosti Italijanska unija,
- Društvo mladih italijanske narodne skupnosti,
- Društvo za razvoj futura, Center Piran,
- Športno društvo italijanska skupnost Koper,
- Italijansko društvo umetnost in prireditve AIAS,
- Jadranska informativna agencija A.I.A
- Italijansko središče Carlo Combi;
- FINEURO d.o.o;
- Društvo poslovnežev pripadnikov italijanske narodne skupnosti "Futura" - Associazione degli imprenditori appartenenti alla comunità nazionale italiana »Futura«.

5.2.3. Shema državne pomoči

Za projekte, iz katerih je razvidno, da so sredstva namenjena tržni dejavnosti, bodo sredstva dodeljena v skladu s priglašeno shemo de minimis pomoči Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj «št. sheme: M001-2632551-2024» združljiva z Uredbo Komisije EU 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 (UL št. 2023/2831) o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis.

Projekti iz katerih bo razvidno, da dodeljena sredstva niso namenjena ustvarjanju konkurence na trgu blaga in storitev ne bodo pomenila državne pomoči v smislu Zakona o nadzoru državnih pomoči.

5.2.4. Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov

Stroški upravičenca so upravičeni, če so nastali v obdobju med 1. januarja 2025 do 20. oktobra 2028.

5.3. Ukrep 3: Delna prenova palače Tarsia z namenom ohranjanja kulturne dediščine in zagotovitve novih delovnih prostorov

5.3.1. Namen in cilji

Sredstva v sklopu tega ukrepa bodo namenjena za delno prenovo palače Tarsia z namenom ohranjanja zgodovinske, kulturne in arhitekturne dediščine območja, na katerem živijo člani INS. Obenem bi s prenovo zagotovili ustrezne delovne prostore za OSSIN in društva INS in tako ustvarili ugodne delovne pogoje.

Sredstva tega ukrepa bodo namenjena za:

- pripravo strateških dokumentov, priprava dokumentacije, javnih razpisov, objava v Uradnem listu,
- gradbeni nadzor,
- gradbeno obrtniška instalacijska dela,
- naprave in sanitarna oprema,
- predmete starinske vrednosti,
- pohištvo,
- multimedijško opremo,
- davek na dodano vrednost.

5.3.2. Način izvajanja

OSSIN na podlagi konservatorskega načrta in projekta za izvedbo bo objavil na portalu javnih naročil razpis za delno obnovo palače Tarsia. Delna obnova ali obnova po fazah izhaja iz konservatorskega načrta in projekta za izvedbo.

Palača se nahaja v starem zgodovinskem mestu na lokaciji Ulica osvobodilne fronte 12, 6000 Koper – Capodistria.

Katastrska občina	Št. Stavbe	Št. Dela stavbe	Površina
2605 Koper – Capodistria	1604 del stavbe	2605-01604-001	776,60 m ²

5.3.3. Shema državne pomoči

Sredstva v okviru tretjega ukrepa niso namenjena ustvarjanju konkurence na trgu blaga in storitev in ne pomenijo državne pomoči v smislu zakona o nadzoru državnih pomoči.

5.3.4. Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov

Stroški upravičenca so upravičeni, če so nastali v obdobju od 1. januarja 2025 do 20. oktobra 2028.

5.4. Ukrep 4: Promocija regije in podpora pri izvajanju programa in projektov

5.4.1. Namen in cilji

Sredstva v sklopu tega ukrepa bodo namenjena za razvoj strukture in usposabljanje osebja, ki bo v podporo tako pri izvajanju programa kot tudi pri prijavi na druge projekte/razpise (državne ali EU). S tem se bo krepila institucionalna in strokovna sposobnost OSSIN in tudi celotne INS. Načrtuje se usposabljanje in zaposlitev novega kadra, razširitev prostorskih zmogljivosti, kritje splošnih administrativnih stroškov, potrebnih za pripravo in izvajanje programa oziroma s programom določenih aktivnosti in nalog. Namen je ustanovitev »projektne pisarne« z zaposlenimi osebami, ki bi delovale v prostorih v lasti OSSIN.

V okviru delovnih nalog novo zaposlenih je ključnega pomena tudi promocija programa in regije kot tudi nudenje tehnične pomoči in priprava gospodarskih in drugih projektov za razvoj gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti oz. gospodarske mreže INS. Obenem cilj ukrepa je zagotoviti digitalno preobrazbo postopkov in tako omogočati učinkovito sodelovanje med širšo javnostjo in OSSIN.

V okviru tega ukrepa se pokrivajo tudi stroški priprave in usklajevanja tega programa in morebitne pomoči pri izvajanju posameznih aktivnosti, ki bodo nastale v pristojni regionalni razvojni agenciji (Regionalni razvojni center Koper).

5.4.2. Specifični cilji

- kakovostna in strokovna izvedba programa, ki vključuje tudi usposabljanje osebja OSSIN za pomoč zainteresiranim pripadnikom INS pri javnih razpisih iz tega programa in ostalih razpisih (npr. iz sredstev evropske kohezijske politike, proračunskih sredstev Ministrstva za kulturo itd.),
- zaposlitev oseb (npr. strokovnjak za projekte, pravnik, prevajalec) za zagotovitev tehnične podpore in pomoči pri izvedbi programa, ki bodo prispevale k hitrejšemu gospodarskemu razvoju programskega območja,
- zagotovitev prostorov (nakup in prenova pisarniških prostorov, tehnične in pisarniške opreme), v katerih bodo zaposlene osebe za izvajanje programa tudi delovale.

Gre za nadaljevanje aktivnosti ukrepa 4 iz Programa spodbujanja gospodarske podlage Italijanske narodne skupnosti za obdobje 2020-2024.

Aktivnosti v okviru tega ukrepa bo izvajala OSSIN na podlagi pogodbe z MKRR. Pomoč pri izvajanju Programa bo zagotovljena s strani MKRR. Za naloge, za katere ni usposobljena, bo najela zunanje strokovnjake, ob uporabi Zakona o javnem naročanju.

5.4.3. Način izvajanja

V okviru tega ukrepa se predvidevajo naslednje naloge, ki bodo opredeljene tudi v pogodbi med MKRR in OSSIN:

- strokovne, tehnične, administrativne in organizacijske naloge, ki so potrebne za ustrezno podporo pri izvajanju programa vključno z usposabljanjem osebja;
- mentorstvo novo zaposlenim osebam;
- priprava programa in morebitnih spremembah in dopolnitvah programa;
- poročanje o izvedbi aktivnosti in nalog po posameznih ukrepih programa;
- priprava vmesnega in končnega poročila o izvedbi programu;
- priprava projektne in investicijske dokumentacije za izvajanje ukrepov programa;
- informiranje potencialnih upravičencev o javnih razpisih v okviru izvajanja programa, v sodelovanju z MKRR;
- obveščanje potencialnih upravičencev v zvezi s programom in nudenje tehnične pomoči;
- izvedba javnih razpisov, v sodelovanju z MKRR;
- nadzor izvajanja projektov na terenu;
- obveščanje javnosti o izvajanju programa;
- druge z izvedbo programa povezane naloge po pogodbi z MKRR;
- nakup in adaptacija poslovnih prostorov ter nabava IKT-opreme za izvedbo aktivnosti programa;
- vzpostavitev in vzdrževanje nove spletne strani in promocija območja;

- priprava promocijskih materialov (oblikovanje, vzpostavitev, tisk, sprotni ponatisi in vzdrževanje promocijskih materialov), v okviru tega se lahko pripravijo vsebine o poslovnih/industrijskih conah za predstavitev konkretnih naložbenih priložnosti v programskem območju – katalog potencialnih priložnosti območja in seznam turističnih točk za privabljanje turistov.

5.4.4 Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov

Stroški upravičenca so upravičeni, če so nastali v obdobju od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2028.

6. Finančni okvir

Sredstva za izvedbo programa so zagotovljena na posebni proračunski postavki MKRR 231412 – Razvoj območij narodnih skupnosti. Planirana sredstva za leto 2025 znašajo 500.000,00 evrov, za leto 2026 pa 600.000,00 evrov, za leto 2027 pa 523.500,00 evrov, za leto 2028 pa 525.000,00 evrov, za leto 2029 pa 12.000,00 evrov.

Preglednica 5: Finančni načrt programa v obdobju 2025–2029 (v evrih)

Ukrepi programa	PLAN IZPLAČILA 2025	PLAN IZPLAČILA 2026	PLAN IZPLAČILA 2027	PLAN IZPLAČILA 2028	PLAN IZPLAČILA 2029	SKUPAJ
Ukrep 1	137.500,00 €	130.000,00 €	137.500,00 €	130.000,00 €		535.000,00 €
Ukrep 2	180.500,00 €	220.000,00 €	135.000,00 €	140.000,00 €		675.500,00 €
Ukrep 3	112.000,00 €	180.000,00 €	170.000,00 €	160.000,00 €		622.000,00 €
Ukrep 4	70.000,00 €	70.000,00 €	81.000,00 €	95.000,00 €	12.000,00 €	328.000,00 €
SKUPAJ VREDNOST PROGRAMA	500.000,00 €	600.000,00 €	523.500,00 €	525.000,00 €	12.000,00 €	2.160.500,00 €

7. Priprava, izvajanje, spremljanje in vrednotenje programa

OSSIN v sodelovanju z MKRR-jem pripravi predlog programa. MKRR izvede medresorsko usklajevanje programa in vladno obravnavo. Po sprejetju programa na svetu OSSIN in medresorski uskladitvi Vlada Republike Slovenije sprejme sklep, s katerim potrdi program. Program se objavi na spletnih straneh MKRR-ja in OSSIN-a. Tudi spremembe programa se sprejmejo po tem postopku.

Program izvajata OSSIN in MKRR.

Program bo v času izvajanja enkrat evalviran, predvidoma v letu 2028, s pripravljeno analizo bo seznanjena Vlada Republike Slovenije v obliki končnega poročila o izvajanju. Poročilo bo vključevalo natančne in konkretne podatke o doseženih ciljih, rezultatih in kazalnikih vseh ukrepov programa in bo podlaga za sprejem novega programa za programsko obdobje po letu 2029.

Program je pripravljen za štiri leta. Pri uresničevanju bo treba upoštevati nove priložnosti in se prilagajati novim razmeram ter po potrebi program spremeniti.

